Raadsvoorstel

Riool- en waterzorgheffing

Aan	: de gemeenteraad
Van	: College van B&W
Datum	: 9 mei 2023
Portefeuillehouder:	: Wethouder R. ter Hark
Programma	: Financiën
Zaaknummer	:

Voorgesteld besluit

I. Ter vervanging van de huidige rioolheffing, met ingang van 1 januari 2024 een riool- en waterzorgheffing in te voeren, waarin ook de percelen worden betrokken die niet zijn aangesloten op het gemeenteriool;
II. Daarbij het tarief voor de eigenaren te differentiëren naar een hoog tarief voor percelen met een drinkwateraansluiting en een laag tarief voor percelen zonder drinkwateraansluiting;
III. Daarbij de extra opbrengst die ontstaat door de toename van het aantal in de riool- en waterzorgheffing te betrekken percelen ten gunste te laten komen van het hogere eigenarentarief voor percelen met een drinkwateraansluiting;
IV. Daarbij de percelen met een waarde van € 10.000,-- of lager in de heffing te betrekken;
V. Daarbij vrij te stellen de onroerende zaken die niet zijn geregistreerd in de WOZ-administratie, een publieke functie hebben en/of onderdeel zijn van het geheel van voorzieningen dat wordt gebruikt voor de waterzorgtaken;
VI. Daarbij uit te gaan van dezelfde groepen belastingplichtigen (eigenaren en grootverbruikers), hetzelfde voorwerp van de belasting (perceel) en dezelfde tariefstructuur voor de grootverbruikers (prijs per m³ met aftopbedrag) als bij de huidige rioolheffing;
VII. De Verordening riool- en waterzorgheffing Noordwijk 2024 in de raadsvergadering van 19 december 2023 vast te stellen, onder intrekking van de Verordening rioolheffing Noordwijk 2023.

Kern van het voorstel

De gemeente moet ervoor zorgen dat het afvalwater, hemelwater en grondwater wordt afgevoerd en verwerkt. De gemeente moet steeds meer maatregelen nemen in de openbare ruimte om wateroverlast en verdroging van de bodem te voorkomen. Iedereen heeft profijt bij het treffen van deze maatregelen. Daarom stellen wij voor om met ingang van 1 januari 2024 een riool- en waterzorgheffing in te voeren en gelijktijdig de huidige rioolheffing af te schaffen. Onder de nieuwe heffing worden alle percelen (roerende en onroerende zaken) betrokken, op een aantal vrijgestelde percelen na.

Aanleiding

In de huidige rioolheffing kunnen alleen de percelen worden betrokken die een aansluiting hebben op het gemeenteriool. Maar de gemeente moet steeds meer waterbeheersingsmaatregelen in de openbare ruimte treffen om wateroverlast en verdroging van de bodem te voorkomen. Zie voor een aantal voorbeelden van maatregelen bijlage 1 onderdeel 1A. Iedereen heeft profijt van deze maatregelen. Om die reden heeft de VNG ter vervanging van de Modelverordening rioolheffing een Modelverordening riool- en waterzorgheffing uitgebracht.

Voor de riool- en waterzorgheffing is het niet van belang of een perceel op het gemeenteriool is aangesloten. Alle percelen kunnen in deze heffing worden betrokken. Met de heffing wordt recht

gedaan aan de bredere invulling van de gemeentelijke waterzorgtaken. Voor de totstandkoming van de huidige rioolheffing en de mogelijkheden onder de riool-waterzorgheffing wordt verwezen naar de toelichting in bijlage 1.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

Alle percelen in de heffing van riool-en waterzorgheffing betrekken. Dit omdat iedereen profijt heeft van de maatregelen die de gemeente in de openbare ruimte treft om haar waterzorgtaken voor het hemel- en grondwater na te komen. Zo betaalt iedereen mee aan de kosten van de maatregelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

I. Ter vervanging van de huidige rioolheffing, met ingang van 1 januari 2024 een riool- en waterzorgheffing invoeren, waarin ook de percelen worden betrokken die niet zijn aangesloten op het gemeenteriool.

Argumenten

1.1 De gemeente heeft de zorgtaken voor het afvalwater en het hemel- en grondwater.
In verband met haar zorgtaak voor het hemel- en grondwater treft de gemeente steeds meer maatregelen in de openbare ruimte om wateroverlast en uitdroging van de gronden te voorkomen. Ieders eigendom wordt door de maatregelen beschermd.
Onder de riool- en waterzorgheffing draagt iedereen bij aan de kosten van de maatregelen, niet alleen degenen waarvan het perceel is aangesloten op het leidingstelsel van het gemeenteriool. Omdat iedereen profijt heeft bij de maatregelen, is de riool-waterzorgheffing een rechtvaardiger heffing dan de rioolheffing.

1.2 Omdat er meer percelen in de riool- en waterzorgheffing worden betrokken dan in de rioolheffing, kunnen bij eenzelfde te realiseren opbrengst de tarieven omlaag.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

1.1 In het buitengebied bevinden zich ca. 20 percelen zonder rioolaansluiting, maar met een IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater) zoals een septic tank. Deze percelen worden onder de huidige rioolheffing niet belast.
Er is geen aanleiding deze percelen buiten de riool- waterzorgheffing te houden. De voorwaarde die bestond onder de rioolheffing ‘het hebben van een aansluiting op het gemeenteriool’ wordt onder de nieuwe riool- waterzorgheffing immers losgelaten.

II. Daarbij het tarief voor de eigenaren differentiëren naar een hoog tarief voor percelen met een drinkwateraansluiting en een laag tarief voor percelen zonder drinkwateraansluiting.

Argumenten

2.1 Bij percelen met een drinkwateraansluiting is normaal gesproken een aansluiting op de riolering aanwezig om afvalwater af te kunnen voeren via het leidingenstelsel. De eigenaren van deze percelen hebben daarom meer profijt van de maatregelen die de gemeente in verband met haar waterzorgtaken treft dan de eigenaren van percelen zonder drinkwateraansluiting.

2.2 De huidige rioolheffing kent ook een tariefdifferentiatie. Er wordt een hoog tarief geheven voor percelen met een aansluiting op de riolering en een laag tarief voor percelen waar die aansluiting ontbreekt. Daar sluit de tariefdifferentiatie hoog tarief bij een drinkwateraansluiting en laag tarief wanneer deze ontbreekt goed bij aan.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

2.1 *Eigenaren van de percelen zonder rioolaansluiting (zie kanttekening 1.1), maar met een drinkwateraansluiting gaan onder het hoge tarief vallen.*

Dit is inherent aan de keuze om percelen met een drinkwateraansluiting hoger te belasten dan percelen zonder een drinkwateraansluiting. Of een perceel op het gemeenteriool is aangesloten, is niet van belang.

III. Daarbij de extra opbrengst die ontstaat door de toename van het aantal in de riool- en waterzorgheffing te betrekken percelen ten gunste laten komen van het hogere eigenarentarief voor percelen met een drinkwateraansluiting (zie bijlage 1, onderdeel 1B).

Argumenten

3.1 Meer recht doen aan het kostenveroorzakingsbeginsel.

Van de totale kosten die toe te rekenen zijn aan de waterzorgtaken houdt circa 50% verband met de zorg voor het afvalwater en 50% met de zorg voor het hemel- en grondwater. Onder de huidige rioolheffing is het afvalwatertarief echter ruim 3,5 zo hoog als het hemel-grondwatertarief. Dit doet afbreuk aan het kostenveroorzakingsbeginsel.

IV. Daarbij de percelen met een waarde van € 10.000,-- of lager in de riool- waterzorgheffing betrekken.

Argumenten

4.1 Anders dan onder de huidige rioolheffing vervalt onder de nieuwe heffing de voorwaarde van het hebben van een rioolaansluiting. Hiermee vervalt het argument van efficiency om deze percelen vrij te stellen.
In de huidige verordening rioolheffing bestaat een efficiencyvrijstelling voor percelen zonder rioolaansluiting voor afvalwater en een WOZ-waarde van € 10.000 of lager. Hiermee worden onder andere kleine trafo's, gasdistributiestations en parkeerplaatsen met een lage waarde buiten de rioolheffing gelaten, omdat daarvan onduidelijk is of er een hemelwateraansluiting op de riolering is. Omdat de voorwaarde van het hebben van een rioolaansluiting onder de nieuwe heffing vervalt, is er geen aanleiding deze vrijstelling onder de nieuwe heffing op te nemen.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

n.v.t.

V. Daarbij vrij te stellen de onroerende zaken die niet zijn geregistreerd in de WOZ-administratie, een publieke functie hebben en/of onderdeel zijn van het geheel van voorzieningen dat wordt gebruikt voor de waterzorgtaken.

Argumenten

5.1 Heffing van deze percelen is ondoelmatig vanwege een vrijstelling voor de WOZ, de publieke functie en/of het gebruik voor de waterzorgtaken;
5.2 Deze percelen worden onder de huidige rioolheffing ook niet belast, vanwege het ontbreken van een aansluiting op de gemeentelijke riolering.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

n.v.t.

VI. Daarbij uitgaan van dezelfde groepen belastingplichtigen (eigenaren en grootverbruikers), hetzelfde voorwerp van de belasting (perceel) en dezelfde tariefstructuur voor de grootverbruikers (boven 300 m³ waterafvoer, prijs per m³ met aftopbedrag) als bij de huidige rioolheffing.

Argumenten

6.1 Het is voor de riool- en waterzorgheffing niet nodig dit te veranderen.
6.2 Voor degenen die onder de huidige rioolheffing al belastingplichtig zijn, is dit een bekende heffingswijze.

6.3 De argumenten die vanaf 2014 hebben geleid tot de keuze voor deze groepen belastingplichtigen, het voorwerp van de belasting en de tariefstructuur grootverbruik zijn nog steeds van toepassing (zie bijlage 1 onderdeel 2).

VII. De Verordening riool- en waterzorgheffing Noordwijk 2024 in de raadsvergadering van 19 december 2023 vaststellen, onder intrekking van de Verordening rioolheffing Noordwijk 2023.

Argumenten

7.1 De tarieven zijn afhankelijk van de geraamde opbrengsten rioolheffing die worden opgenomen in de Programmabegroting 2024. Deze wordt in de raadsvergadering van 7 november 2023 behandeld;

7.2 Het voorstel tot vaststelling van de andere belastingverordeningen wordt ook behandeld in de raadsvergadering van 19 december 2023.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

n.v.t.

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

Er worden meer percelen in de heffing betrokken. Omdat de riool- waterzorgheffing een zogenaamde bestemmingsheffing is, waarbij maximaal 100% van de kosten mag worden verhaald, kunnen bij een gelijke opbrengst de tarieven worden verlaagd. De Programmabegroting 2024 is uiteindelijk leidend voor de hoogte van de tarieven riool- en waterzorgheffing 2024.

Betrokken partijen/participatie

- Er is geen sprake van inspraak of een participatietraject.

Communicatie

- een gemeentebericht in de Noordwijker en de Noordwijkerhouter
- een nieuwsbericht op de websites van de gemeente Noordwijk en Belastingen Bollenstreek;
- en een tweet;
  om de nieuwe groep belastingplichtigen tijdig over de over de heffing te informeren;

Na vaststelling van de verordening in de raadsvergadering van 19 december 2023:

- Publicatie van de verordening in het gemeenteblad op Overheid.nl
- Toelichting in de bijsluiter bij aanslagbiljetten
- Toelichting op de Website www.BelastingenBollenstreek.nl
- Gemeentebericht in Noordwijker en Noordwijkerhouter

Verdere procedure en planning

- Vaststelling van de Verordening riool- en waterzorgheffing Noordwijk 2024 in de raadsvergadering van 19 december 2023.
- De aanslagen riool- en waterzorgheffing via het verzamelbiljet gemeentelijke belastingen voor het eerst eind februari 2024 opleggen.

Bestuurlijk kader

De riool- waterzorgheffing is net als de rioolheffing gebaseerd op artikel 228 Gemeentewet.
De gemeenteraad is bevoegd tot vaststelling van de verordening.

Bijlage(n)

A. Toelichting
B2 Concept raadsbesluit Riool- en waterzorgheffing
B3 Concept Verordening riool- en waterzorgheffing Noordwijk 2024

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

Mw. E.M. Overzier	Mw. W.J.A. Verkleij
secretaris	burgemeester